

דַּרְשֵׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת מטות מסעי, תשפ"ה

מה הן "הלכות בין הזמנים"?

בספר "מעשה איש" מביא ששאלו את החזון איש על מה שהגמרא (מגילה לב.) אומרת: "תנו רבנן, משה תיקן להם לישראל הלכות פסח בפסח, הלכות עצרת בעצרת, הלכות חג באג, שנאמר 'וידבר משה את מועדי השם אל בני ישראל'... שאלו את החזון איש: "איזה הלכות משה רבנו תיקן לבין הזמנים?" החזון איש אמר שמשנה רבנו תיקן הלכות כיבוד אב ואם. הלכות כיבוד אב ואם זה הלכות של בין הזמנים. פלא פלאים.

בבין הזמנים הרבה נגמשים עם ההורים, הרבה נמצאים בקרבתם, ומתחנך אתם. ביום יום בן אדם לא נמצא בקרבת ההורים, אבל בדרך כלל בחורי הישיבות נמצאים בקרבת ההורים בבין הזמנים. ויכולים לפעמים לחשוב שאבא זה עוד בן אדם.

לא! לא ככה. צריך לדעת שכבוד אב ואם זה הממצות החמורות שבחמורות. לא מצוות רגילות.

סיפור של הצלה בזכות מצוות כיבוד אב ואם

בקיצור, היתה משפחה שהם היו הולכים להורים שלהם כל שבת, עושים שם קידוש, אוכלים עם ההורים וחורים. גם כשאמא נפטרה, הבן המשיך את המנהג הזה, הולך לאבא כל ערב שבת, עושים קידוש, אוכלים אצל אבא וחורים הביתה.

במלחמה הזאת האחרונה, האבא אמר לילדים: "אני מבקש ממך השבת אל תבוא. אתה רואה מלחמה, יש אזעקות, מפחיד, תישאר בבית. איפה תתפוס אותך האזעקה... ברחוב?! לא רוצה להטריח ולסכן אותך, תישאר בבית."

בכל אופן, הבן אמר: "אני יש לי מצוות כיבוד אב ואם, אני הולך על זה. זה המצווה שיש לי פעם בשבוע לבקר את האבא."

כשהוא הגיע הביתה, הוא אמר לאשתו: "אמרו שעוד חצי שעה תהיה איזו מתקפה מאיראן, אז בוא נזדור, נלך לאבא". הלכת עד אבא לוקח 10 דקות. הגענו לאבא, שלום עליכם, קידוש. סיימנו באמצע האוכל - אזעקה! נכנסנו לממ"ד עם אבא, סגרנו את הדלת. עברו אולי כמה דקות והיה פתאום איזה "בום". הממ"ד של אבא רעד.

אחד הילדים אמר לאבא: "אבא, נראה לי שהטיל נפל על הבניין שלנו". אבא חיך ואמר: "אם נפל על הבניין שלנו לא היה בניין, כנראה זה נפל במקום אחר".

חיכונו 10 דקות יצאנו, המשכנו לאכול, סיימנו לאכול, אנוחנו חוזרים הביתה ברמת גן, אנוחנו מגיעים לאזור, מריחים את הריח של השרוף, מלא אמבולנסים, רכבים של מכבי אש. הגענו לבניין שלנו, אני מסתכל, אני רואה שבור כולו נכנסנו, טיפסתי לקומה למעלה, אני פותח את הדלת - הכל שבור, הרוס, מההדף שהיה.

מיד אחרינו נכנס מישוה ממכבי אש, אמר: "רצינו לפרוץ את הדלת כי לא ידענו אם יש בפינים אנשים, אבל אמרו שאתם צריכים להגיע".

נכנסו שני אנשים, סרקו את כל הדירה. לא היה מקום שלא הרס. ארונוט עפו, הכל עף, לא נשאר כלום. זוכיות, חלונות נעקרו, הכל חוץ מדבר אחד - הספרייה של הספרים לא זזה.

אני שומע את שני אלו של מכבי אש, אחד אומר לשני: "אני רואה שהמקום הכי מוגן בבית זה ליד הספרייה, זה המקום הכי מוגן שיש".

אמרו לנו שיכול שהבניין מיועד להריסה, ואין מה להישאר שם לישון, וחזרנו בחזרה לבית של אבא.

בתחילה כשהלכנו לסעודה לאבא אמרתי לעצמי: "תשמע, מלחמה עכשיו, מה אני הולך עכשיו לאבא? לא מתאים עכשיו ללכת לאבא, כמה טובה שאני עושה עם אבא כשאני בא לבקר אותו". פתאום מתברר לי שלא. בזה שידעת לכבד את אבא, הוא עשה לך את הטוב.

כשהתורה מבטיחה לך "למען ייטב לך והארכת ימים" זהו כפשוטו.

הצדיק רבי שלמן מוצפי מכבד את דברה של אימו

יש סיפור נפלא מאוד, הוא לא בשבילנו אבל הוא סיפור נפלא.

הרב שלמן מוצפי היה נוהג לצום. מה היה עושה? בתור בחור היה לוקח את הפרוסה, הולך לתלמוד תורה, ונתן את הפרוסה לאחד הילדים והוא היה צם. יום אחד שהוא צם, שכח לקחת את הפרוסה. הוא חזר הביתה, אמא שלו אמרה לו: "אה, שלמן, אתה צם היום? אה, עכשיו שב תאכל".

סיפר הרב שלמן מוצפי: "הסתכלתי בשעון, היה 10 דקות לשקיעה. רציתי להגיד לאמא: 'אמא, עוד 10 דקות שקיעה, זהו, צמתי, זהו זה צום'. אבל אמרתי: 'מה שווה כל הצום הזה אם אני אצער את אמא 10 דקות?' פתחת את הצום ואכלתי."

פלא פלאים. אחר כך אתה שואל כל הצדיקים האלו, איך הם מתפללים ובורא עולם שומע את התפילות שלהם? זה נראה לך כאילו... מה? למה אני לא? מה פירוש, למה אתה לא? כי כמה אתה מצער את ההורים שלך? כן. ברור. 'לשם שמיים' ברור לשם שמיים, הכל לשם שמיים.

כמה בן אדם עושה בעיות והוא מרגיש שהוא בסדר, שהוא מושלם, בן אדם צריך לדעת עד כמה בן אדם צריך להיות זהיר מאוד מאוד בכיבוד אב ואם.

הרב יורם אברג'ל מסרב להיות סנדק בבית

סיפר הרב יורם אברג'ל: "הזמינו אותי להיות סנדק באיזה בית. הגעתי לבית, הגעתי מוקדם קצת, אני יושב ואני רואה איזה יהודי אחד מבוגר יושב בצד, בוכה. נישאתי אליו: 'רבי יהודי, למה אתה בוכה?'

'אני אגיד לך כבוד הרב, הבן שלי התחתן לפני 17 שנים. קניתי לו דירה בירושלים, אתה יודע הרב, עברו כמה שנים, לא זכה לילדים, ואני שילמתי לו את כל הטיפולים. הרב, זה הון תועפות, הכל שילמתי לו. ולאחר 17 שנה נולדו לו שני בנים תאומים. במקום שיתן לי סנדק, הוא הזמין שני רבנים ואחד מהרבנים זה הרב".

הרב יורם אברג'ל קרא לאבא, אמר: "תשמע, אני זכיתי להיות בהמון בריתות, הייתי גם אצל המון עבריינים גדולים, גם אצל המון פושעים, אבל אצל רשעים אף פעם לא הייתי. אני פה לא רוצה להיות בבית שלא יודעים לכבד את ההורים". קם והלך.

כל זה כדי ללמד אותנו - לפעמים בן אדם חושב: "תשמע, אבא שלי מה הוא מבין הרבה, הוא בעל בית כזה... אתה יודע, חמוד כזה, לא, לא יותר מזה. אבל הצדיק הוא, אתה יודע מה יכול להשפיע". כן, הוא לימד אותך שזה מה שעשית עכשיו זה בגדר רשע, בגדר שחיתות. בפרט שבן אדם לא יודע להכיר טובה, איזה דבר חמור זה.

כל פעם אני ממלא 'לוטו' בסופרמרקט

סיפר איזה פרופסור אחד: "אני עובד באיכילוב, ויום אחד הציעו לי להיות ראש מחלקה בסורוקה בבאר שבע. אבל יש לי בעיה. פניתי לרב יצחק זילברשטיין שליט"א. שאלתי אותו: 'הרב, הציעו לי משרה מאוד מכובדת, גם משכורת בצידה גדולה מאוד, אבל יש לי בעיה אחת. כשאני באיכילוב יש לי אפשרות לבוא להורים, אני כל יום מגיע להורים שלי ואני עוזר להם. אם אני אגיע לסורוקה אני לא אוכל לעזור להורים שלי. האם אני חייב לפסס את המשרה המכובדת הזאתי בשביל ההורים או לא?'

אמר לי הרב זילברשטיין: 'כן, אתה חייב לפסס את הכל. אסור לך לעזוב את ההורים שלך".

אומר לו: "הרב, אבל זה משכורת, זה כבוד גדול, זה איזה משהו אחר לגמרי".

אמר לו הרב: "אחרי הכל, תפסס את הכל בשביל כבוד ההורים".

סיפר הבן אדם: "באמת התקשרתי לסורוקה, אמרתי להם שאין מה לדבר. עבר איזה תקופה, קיבלתי במרכז להיות גם כן ראש מחלקה באיזה מקום, אבל לא רק זה, גם קיבלתי להיות ראש הבודנים באיזה מקצוע מסוים, ומכיוון שאני ראש הבודנים מזמינים אותי גם המון להרצאות, וכל הרצאה אני מקבל סכום גדול של כסף. מאוד מאוד התעשרתי, עושר גדול.

יום אחד ההורים שלחו אותי לקנות משהו בסופר, אני נכנס לסופר, נגיש אליי איזה בן אדם, אומר לי: 'כבוד הפרופסור'. זה לא... אני לא מכיר פרופסור שעושה קניות בסופר. פרופסור עושה קניות בסופר?'. אומר לו הפרופסור: "אני לא עושה קניות". אמר: "מה אתה עושה?". אומר: "אני ממלא לוטו". אומר לו: "איזה לוטו? אתה ממלא לוטו פה?". אומר לו: "אני ממלא לוטו".

ואז הפרופסור הסביר לו וסיפר לו מה שהיה: "תדע לך שכשאתה עוזר להורים שלך ואתה מכבד אותם - זה לוטו. בן אדם שרוצה שיעתא דשמיא בחיים שלו - עכשיו תקפוץ על המציאה, לא תהיה חכם". לפעמים בן אדם מהחוכמה שלו ומהפלפולים שהוא עושה מפספס את הכל.

מסירות של הגר"ח קניבסקי לקיים את דברי אביו

יש את הסיפור המפורסם, ובוה אני אסיים את החלק הזה. זה נפלא, סיפור אני אומר לכם, זה תפור עלינו.

יום אחד הבת של הסטייפלר הגיעה אליו, אומרת לו: "אבא, אתה יודע, חיים כואב לו הגב". הוא הבין איזה חיים היא התכוונה - חיים בעלה. בעלה קראו לו חיים קלופט. הסטייפלר מה הבין? מה זה חיים? רב חיים קניבסקי, הבן שלי חיים.

ישר לקח שמן זית, והלך לרב חיים קניבסקי. מגיע, רואה אותו יושב לומד, אומר לו: "בוא, בוא, שכב על המיטה, תרים את החולצה, תרים את החולצה". שם לו שמן זית, עשה לו מסאז', אמר לו: "עכשיו אתה צריך לשכב ככה על הצד ארבע שעות". זהו, והלך.

הוא חזר, הבת שלו שואלת אותו: "אבא, איפה היית?". אמר: "מה זה איפה היית? אני הלכתי לעשות מסאז' לחיים".

"איזה חיים?", אמר לה: "איזה חיים? חיים קניבסקי". אומרת: "לא, אבא. לא חיים הזה, חיים החתן שלי, בעל".

"בעלי? כאילו החתן שלך? הוא... מה? וואי, וואי, וואי... רוצי מהר תגידי לו, עכשיו חיים ישכב על הצד ארבע שעות, הוא לא יזוז".

סיפרה אחותו של רב חיים: "רצתי, אני רואה את רב חיים שוכב על המיטה, לא זז".

"מה? אבא אמר ארבע שעות לא לזוז".

עכשיו אני התחלתי לחשוב - מה היה קורה אם זה היה קורה לי? תחשוב שאתה יושב לומד, פתאום מגיע אבא שלך, אומר לך: "שכב למיטה, תרים את החולצה". תשמע, האבא הזה קוקו, איזה אבא זה? קוקו זה... מה אבא, מה עבר עליך היום? לא יודע מה עבר עליך היום, אבא.

בנוסף, בנוסף אתה יודע ארבע שעות? רק אבא יוצא, אתה עושה סיבוב. רק אבא יוצא, מנגב את עצמך, והולך.

תראה איך גדולי ישראל ידעו שכשאבא אמר לעשות ככה - עושים. אבל... אבל... אין אבל! יש את האבל נכון, אבל אין אבל. כי אם ככה השם אמר, ככה, כי ככה אלוקים ציווה לעשות, ככה צריך לעשות.

אני בן אדם שמאוד מאוד מחמיר

סיפר איזה יהודי אחד: "הלכתי לרופא שיניים, אמרתי לו: 'דוקטור, אני בן אדם שמאוד מחמיר, מאוד מאוד מחמיר. אני צריך שתעשה לי שבע שיניים תותבות'". "שבע? למה שבע?", "אני אגיד לך למה שבע. אחד אני צריך לבשרי, אחד לחלבי, ואחד פרווה, לא לערבב."

אומר לו: "אין בעיה, שלוש עשינו. למה עוד ארבע?". "מה עם פסח? פסח מגיע, פסח. אז גם בפסח אני צריך אחד בשרי, אחד חלבי, אחד פרווה לפסח, שלא יהיה חמץ".

"הגענו לשש, למה שבע?", אמר לו: "עוד אחד לבין הזמנים. בבין הזמנים אני הכל אוכל. בבין הזמנים אני הכל אוכל".

אתה רואה אנשים איזה חומרות שהם בבית, חומרות על גבי חומרות. אבל כשהם יוצאים לבין הזמנים... "מה כבר יכול בפינה הזאת? תגיד לי, מה? חזיר? אתה יודע כמה עולה חזיר היום? נראה לך שהוא יעשה כזה דבר? הוא אדם נורמלי. ומה כבר יכול להיות? תראה, כל הדתיים נמצאים שם".

אתה יודע, הוא הולך לאיזה מקום שאסור להיות שם. "לא, אסור בגלל שזה חומרה, לא חומרה, איסור דאורייתא, איסור חמור גמור".

"תשמע, אבל כל הרבנים הולכים".

"לא מבין איזה היתר זה שבן אדם אומר: 'תשמע, הדתיים הולכים'. לא מבין איזה היתר זה. מה, יש בהלכה 'דתיים'? ראית פעם במרן שולחן ערוך? או אולי הג'ה' שכתב: 'שאם הדתיים... אין כזה הלכה בכלל. אין כזה הלכה. אבל הדתיים הולכים אז מותר'".

ואתה רואה אנשים מסתובבים איפה נמצאים, ואתה לא מאמין. אתה לא מאמין. מה, זה בני תורה? זה בבין הזמנים. פתאום בבין הזמנים נפרצים כל החומות, כל החומות נפרצים לבן אדם. איזה דבר מפחיד זה.

מצד שני, מה שבן אדם לא יכול לזכות באלול, יכול לזכות בבין הזמנים הזה. ואולי זו הסיבה שנתנו את בין הזמנים הזה לפני אלול, כי בן אדם לא יודע שלפעמים הוא נמצא באיזה מקום ויצר הרע מורה לו היתר, היתר דאיסורא, אלף היתרים שהכל מותר. אבל בתוך הלב הוא יודע שזה איסור דאורייתא. הוא יודע, הוא מרגיש. אבל בין הזמנים זה עניין של פריקת עול כזה, ובן אדם לא יודע מה אפשר באמת לפעמים לפספס, מה אתה יכול שאתה מתגבר, מה אתה יכול להרוויח.

שפע גדול יורד עליך כאשר אתה עומד בניסיון

סיפר איזה יהודי אחד: "היה בשכונה אחת, איזה יהודי אחד קראו לו אברהם. אברהם הזה היה בן אדם תוסס. מה זה תוסס? חם. מה זה 'נפלא'. כל השכנים כלונו היינו בני תורה דתיים. ואברהם הזה רכב על הבני תורה. איפה הוא לא בנה? בנה מלמעלה, מלמטה, מהצדדים. אף אחד לא דיבר מילה.

אתה יודע, הוא בנה מעליי איזה 10 מטר, הכל חשוך. אמרתי, בשביל השלום הכל מותר. מה, אני אוותר לו פה, אוותר לו שם, ויותר.

יום אחד אשתי אמרה לי: 'תשמע, הוא בנה, עשה, תעשה מרפסת'. מרפסת ארבע מטר ככה, לא משהו גדול.

הלכתי, אני בן אדם ישר, הוצאתי אישורים, הכל היה בסדר. רק התחלתי לבנות, ישר עיכובים. אומר לי האיש של העירייה: 'שזה... זה השכן מלמעלה, אתה יודע, הוא עושה בעיות', מה אני יכול להגיד לך? אמרתי: 'תשמע, לא יכול להיות, לא יכול להיות שזה הבן אדם. אני מחלתי לו על הכל והבן אדם הזה ככה עושה? לא מתאים, לא יכול להיות'.

מה אני אגיד לך? שפכתי את הנשמה, הפכתי את עצמי, מה לא ניסיתי לעשות, ובסוף הבנייה התקדמה. לא יעזור, התקדמה הבנייה. אבל כמה מריבות, כמה אי-נעימויות, כמה בעיות, ממש היה גרוע מאוד. ואני מאוד מאוד כאב לי, זה הבן אדם, כאילו זה הבן אדם.

ערב אחד אני משכיב את הילדים לישון. 'מצלצל הטלפון, אבא, רוצים אותך בטלפון'. מתקשרים איזה מוסד רוצים לברר על אברהם הזה. 'שמענו עליו שהוא בן אדם מאוד טוב, מאוד מיוחד, רצינו לשמוע את זה ממך, אתה השכן שלי'.

אני בשנייה הראשונה רציתי להגיד להם: 'זה הבן אדם יותר רשע ממנו אין, תחפש את מי שתמצא יותר ממנו, לא יכול להיות'. אבל אתה יודע, לא ידעתי מה להגיד. אמרתי לו: 'תשמע, אני עכשיו משכיב את הילדים, תתקשר עוד שעה, אני קצת עכשיו לא פנוי'. בינתיים אני חושב מה אני אומר, מה אני אומר.

בסוף החלטתי לעצמי: 'תשמע, אני אפרגן עליו. מה יכול להיות? מה אני מפסיד? כבר היה מה שהיה, גמרנו'.

קיצור, באמת אחרי שעה התקשר הבן אדם ואני אמרתי לו: 'אברהם הזה, איזה בן אדם, איזה בן אדם עם לב טוב, איזה מיוחד, מה אני אגיד לך, באמת משהו משהו'.

מספר הבן אדם: 'הרגשתי בחוש שאלוקים העמיד אותי במבחן. שלוש שעות אחר כך מתקשרים מאיזה חברה לאשתי. אשתי מפתחת איזה תוכנה מסוימת. בדרך כלל כל העבודות שהיא עושה עד היום זה עבודות פרטיות, קצרות, ונגמר. פתאום פה לא יודע מי שמע עליה, ורוצים אותה לעבודה קבועה. כל כך שמחנו. למחרת אשתי הלכה לראיון עבודה, ובמקום, קיבלו אותה לעבודה'. זה הסיפור. 'עמדת בניסיון', מספר הבן אדם, 'יבורא עולם הראה לי בדיוק מה אפשר להרוויח'.

הפירוש הפשוט של הסיפור הזה - כל אחד מאיתנו מתפלל. כל אחד מתפלל על כל מיני ישועות שהוא צריך. כל אחד מתפלל, זה צריך את הישועה הזאת, זה צריך ישועה פה. אלוקים אמר: 'קיבלת, קיבלת ישועה. אבל לפני הישועה אתה חייב לעמוד במבחן. יש לך טסט. אם אתה עומד בזה - קיבלת את הישועה'.

פוטין שאל אותו אם הסיפור הזה אמיתי

סיפר הרב בידרמן על איזה יהודי אחד שלמד רפואה. הוא למד שבע שנים להיות רופא. אחרי שבע שנים הוא רצה להיות רופא מומחה, והיה צריך ללמוד עוד שבע שנים. הוא סיים את השבע שנים הראשונות.

הבעיה שהסיום של התעודה נקבע ליום חג שבועות. בחוק ברוסיה, אם אתה לא מגיע ביום של התעודה - אין לך תעודה. אין מחר, אם תבוא ביום שמקבלים את התעודה, תחתום, תקבל את התעודה.

סיפר היהודי: 'התקשרתי לשליח חב"ד, סיפרתי לו את כל מה שיש פה בעיה'. אמר לי הבן אדם: 'ביום של התעודה, בחג שבועות, תזכור איזה דירה ליד המופע שם, ותבוא לשם, תקבל את התעודה'.

"כן, אבל חוץ מהתעודה גם צריך לחתום". השליח חב"ד אומר לו: "אם ככה אין מה לעשות". "מה זה אין מה לעשות? אבל זה שבע שנים של לימודים!".

אומר לו: "מה אני יכול להגיד? אין מי שיתיר לך ביום טוב לחתום, אין מי שיתיר את זה".

הוא שמע את זה. אמר: 'קיבלתי על לעצמי, אני לא הולך'. אחרי חג שבועות ניסה להתקשר, דיבר, ניסה להפעיל קשרים. אמרו לו: "חוק זה חוק, חוק זה חוק. אין תעודה. לא באת ביום בתאריך הזה - אין תעודה".

בן אדם הבין שהוא פספס שבע שנים. לא יום אחד - שבע שנים של לימודים, כספים שהוא שילם, הכל הלך לטמיון.

בחנוכה כל יהדות רוסיה עשו כנס גדול. לכנס גם הזמינו את פוטין, הזמינו גם את פוטין לכנס. השליח חב"ד עלה, ודיבר על הגבורה של המכבים, של החשמונאים. "אתה יודע איזה עוצמה, איזה רוח זה, איזה רוח של היהדות". ואז הוא אמר: "זה היה בימים ההם, אבל יש גם בזמן הזה. יש כאן יהודי אחד שבע שנים למד, ויותר על כל השבע שנים, על הכספים, על כל מה שיש, ויתר כדי לא לחלל את יום טוב. כשהיה בימים ההם, בזמן הזה".

סיפר הבן אדם: 'כשאני סיימתי, פוטין קורא לי: 'תגיד לי, הסיפור הזה אמיתי, או שסיפרת אותו רק כדי להלהיב את האנשים?'

אמר לו: 'הבן אדם נמצא פה, תקרא לו'. קורא לו, שאל אותו פוטין: 'הסיפור הזה אמיתי?'. אמר לו: 'כן'.

ובמקום פוטין אומר לבן אדם: 'תתקשר לשר הבריאות, תגיד לו שהוא צריך תוך רבע שעה, הוא צריך להגיע לפה. רבע שעה להגיע לפה עם התעודה!'

מספר הבן אדם, אמר לו הבן אדם שהוא לא יכול להגיע תוך רבע שעה. רבע שעה הוא לא הספיק להגיע.

אמר לו: 'שאם תוך רבע שעה הוא לא מגיע, הוא צריך ליפול מאחד החלונות ברוסיה'. אתה יודע, בלי כוונה, בלי כוונה, שם נופלים מהחלונות פתאום. אז הבן אדם הבין את זה... רבע שעה, עם המסוק הגיע עם התעודה.

לפני כולם פוטין מסר לבן אדם את התעודה לרופא, וביקש ממנו: "אם אתה כזה נאמן, אני רוצה שתהיה חלק מהרופאים שלי".

ברגע הראשון איך זה נראה לבן אדם? שבע שנים, פספוס... שבע שנים למדתי, שילמתי כספים, הכל הלך לטמיון על חתימה אחת.

האדם הזה יכל לומר בעצמו: 'תעשה בשינוי, בלי כוונה' אתה יודע לדתיים יש תמיד איזה תירוצים תחת לאדמה, תעשה שליח הולכה קבלה, אני יודע מה. תעשה, סדר את העניינים.

אבל חז"ל אמרו לא, אז לא. אל תדאג, מכאן אתה משאיר את זה לבורא עולם.

בין הזמנים מכניס אותנו להמון ניסיונות, המון ניסיונות. תהיה גדול, תדע לך שמי שעומד בניסיון, אולי באותו רגע מפסיד, ברור שהוא מפסיד באותו רגע. הפסד גמור, אבל אל תדאג, הישועה קרובה לבוא, הישועה קרובה לבוא.

הנחיות להורים...

יש כאלו הורים שלא הייתי רוצה להיות הבן שלהם. לא אשקר עליכם. יש הורים: "אל תזוז, אל תעלה, אל תלך, אל תעשה". יאללה, די. בין הזמנים הוא רוצה לטפס על העצים.

הרב ליפקוביץ' סיפר: "הלכתי עם החזון איש והילדים שלי עלו על העצים, עלו על הגדרות, ואני הערתי להם". אמר לי החזון איש: "מי התיר לך להעיר להם?".

שמעתם דבר ראשון? זה דבר ראשון. מי התיר לך בכלל להעיר להם? דבר שני, כל עוד שילד לא עושה דברים שמסוכנים, אסור להעיר. ילד צריך להשתולל. ילד שלא משתולל - הוא חולה. הוא חולה באמת.

לכן צריך בבין הזמנים הזה באמת המון סבלנות. לדעת שבורא עולם עושה לנו טסטים וכל ישועה שתצא, תדע שלפני ישועה יש מבחן לפני כן. ומי יודע שבין הזמנים הזה בן אדם בעזרת השם יכנס בשיא הכוחות, לא יתבלבל, ומשם תבוא כל הישועה. אמן ואמן.